

XE – ulaznica u Jaguarov svijet

PIŠE MISLAV FRLETA

Jaguar je doživio potpuna renesansu u posljednjih devet godina od kada je u novom vlasništvu i taj je pomak stvarno fascinantan. Jedan od najboljih pokazatelja svakako je i model XE

Jaguar je brend koji ne treba neki poseban uvod. On spada u red općepoznatih stvari i kada navedete njegovo ime u automobilskom svijetu ne trebate navoditi izvor podatka, odnosno i te kako se dobro zna se da britanska marka spada u red priznatih činjenica automobilske abecede s tradicijom koja seže unatrag 95 godina. I svakako se jako dobro drži za svoje godine!

Jaguar je doživio potpuna renesansu u posljednjih devet godina od kada je u novom vlasništvu i taj je pomak stvarno fascinantan, a najbolje se očituje u dvoznamenkastom porastu prodaje iz godine u godinu. Jedan od najboljih pokazatelja svakako je i model XE.

Kao i kod drugih premium proizvođača uvijek postoji određena bojazan kupaca da im je nešto takvo jednostavno nedostupno. Model XE je najbolji pokazatelj kako je realnost ipak nešto drugačija...

XE je, na neki način, ulaznica u Jaguarov svijet. Budući da smo mi još uvijek njemački orijentirano automobilsko tržište, možda je najbolje napraviti usporedbu s poznatim germanskim trolistom, pa se onda XE uspoređuje s Mercedesom C klase, BMW-om serije 3 i Audijem A4. Svakako lijepo društvo u kojem Jaguar ne namjerava samo sudjelovati, već i pobjeđivati direktnu konkurenciju. A to namjerava zahvaljujući svom jasno prepoznatljivom dizajnu.

Jaguar je dugi niz godina bio rob svoje povijesti. Uvijek se tražila poveznica sa prošlošću, a upravo je novi vlasnik to u jednom trenutku jasno presjekao. Tako XE ima izrazito moderne, ali opet prepoznatljive linije. Riječ je o premium vozilu u svakom smislu te riječi. Dizajn potpisuje Ian Callum i svakako može biti ponosan na svoj rad.

Unutarnji prostor je relativno jednostavan, elegantan i bogato opremljen. Jaguar se među prvima odlučio za *touch screen* ekran na centralnoj konzoli i tu tradiciju njeguje i kod modela XE. U ponudi je čak pet različitih paketa opreme: od osnovnog Pure, luksuznog Prestige, sportskog R-Sport, individualiziranog Potrfolio, sve do ekstremnog S paketa. U svakom slučaju, svatko će pronaći svoju željenu konfiguraciju.

Posebna je pažnja posvećena sigurnosti. U Jaguaru s ponosom ističu kako XE ima maksimalnih 5 zvjezdica na EuroNCAP crash testu, s dodatkom kako je ovaj model sakupio najviše bodova u svojem segmentu. Dakle, XE je trenutno najsigurnije vozilo na tržištu.

Ponuda motora je bogata, kupac može birati između tri benzinska i dva dizelska agregata. Kod dizelaša već početna izvedba nudi snagu od 163 konja što je dostatno za ubrzanje od 0-100 km/h za 8,4 sekundi i najveću brzinu od 227 km/h. Uz to prosječna potrošnja iznosi svega 3,8 l/100 km (nije štamparska greška!), a vozilo ispušta 99 g CO₂/km, što ga svrstava u jednog od ekološki najprihvatljivijih na tržištu i samim time manje oporezovanih od strane države (niža trošarina).

Jača izvedba razvija 180 konjskih snaga i tu se ubrzanje spušta na 7,8 sekundi, a

najveća brzina raste na 231 km/h, uz potrošnju tek nešto višu od 4 l/100km. Kod obje dizelske izvedbe kupac može birati između ručnog mjenjača sa šest stupnjeva prijenosa, ili automatskog sa čak 8 brzina.

Kod benzinskih modela ponuda počinje sa 2.0 litarskim turbo motorom koji razvija okruglo 200 KS. Performanse su već gotovo sportske jer do 100 km/h vozilo dolazi za 7,7 sekundi uz najveću brzinu od 237 km/h, a potrošnja iznosi nešto iznad 7 l/100km.

Jača izvedba istog motora razvija 240 konja, najveća brzina dostiže simboličnih 250 km/h, a do stotke automobilu je potrebno svega 6,9 sekundi. Kao šećer na kraju, tu je i šesterocilindrični benzinski motor s najvećom snagom od 355 konjskih snaga. Najveća brzina je ovom slučaju ograničena na 250 km/h, dok ubrzanje do stotke iznosi 5,1 sekundu. Svi benzinski modeli dolaze isključivo s automatskim mjenjačem, s osam stupnjeva prijenosa.

Jaguar XE, kako i nalaže tradicija koje se nekad ipak treba držati, ima pogon na stražnje kotače uz elektroniku koja se naravno brine za miran san. Međutim, Jaguar je samo nekoliko mjeseci nakon puštanja u prodaju modela XE 2015. godine ponudio i izvedbu sa četiri pogonska kotača koja se može naručiti kod svih modela. To je dobar prodajni adut za kupce koji jednostavno imaju potrebu ili se osjećaju sigurnije kada voze automobil sa 4x4 pogonom.

Kod premium segmenta cijena sigurno nije presudni faktor kod kupovine, ali uvijek je treba uspoređivati sa konkurencijom. A Jaguar je s modelom XE iznimno konkurentan, naročito ako se usporede oprema vozila, snaga motora i – cijena.

XE BUSINESS EDITION

Distributer za Hrvatsku, tvrtka Auto Benussi, napravila je i posebnu ponudu za model XE koja nosi naziv Business Edition. Već sam naziv govori kako vozilo ima prilagođenu opremu za sigurnu i udobnu vožnju, a uz to postoje i posebni uvjeti za financiranje gdje kupac može kupiti XE uz 0 posto kamata.

Također treba istaknuti kako navedeni XE ima petogodišnje jamstvo, najdulje u premium segmentu. Navedeni XE Business Edition stoji sa svim davanjima 289.900 kuna.

Facebookov odjel B8

U sljedeće dvije godine Facebook će razvijati BCI tehnologiju koja omogućuje da mislima upravljamo sadržajima na Facebooku

PIŠE **BRUNO PODVEZANEC**

O samdesetih godina prošlog stoljeća američki su znanstvenici napravili eksperiment kontrole fizičkih objekata putem misli, prvi takav uspjeh napravljen je s mobilnim robotom. Cijelo istraživanje je zapravo započelo još 70-ih godina na Kalifornijskom sveučilištu, kada su prvi put počeli koristiti izraz *brain-computer interface* (BCI) ili sučelje mozak-računalo, odnosno sučelje za spajanje ljudskog mozga i računala.

U današnje vrijeme BCI se najviše koristi u medicini za pomoć ljudima s raznim oblicima invaliditeta. Stoga možemo reći da BCI nije velika novost sve dok se time ne poigra Facebook i opet zainteresira cijeli svijet.

Posebni odjel B8 u Facebooku bavi se digitalnim tehnologijama kao što su proširena i virtualna stvarnost, umjetna inteligencija, strojno učenje i drugo, a ovaj odjel radić će i na BCI tehnologiji.

Ono što možemo očekivati od ovog odjela jest da će Facebook napraviti hardver i/ili softver koji će nam služiti za upravljanje određenim radnjama na Facebooku, ali i njihovim drugim proizvodima. Slijedi nam budućnost u kojoj ćemo imati uređaje koji će služiti za zapovijedanje pomoću misli.

Zamislamo samo kako će biti lako koristiti Facebook, ali i računalo i mobitele, pomoću misli – to je novi svijet primjene digitalnih tehnologija koje nam stižu. Sve tehnologije zapravo su već dostupne, sada je na znanstvenicima i računalnim stručnjacima da ih zajedno dobro upare i da dobijemo proizvod s kojim ćemo moći još više ubrzati neke sva-

Sasvim je sigurno da nam slijedi budućnost u kojoj ćemo imati uređaje koji će služiti za zapovijedanje pomoću misli

kodnevne i dosadne radnje za koje smo do danas morali raditi prstima ili glasovno.

ŽURI VAM SE, I U HODU pregledavate e-mail poruke i vijesti, no za to trebate prstima otipkati određene radnje da dođete do e-maila ili pak, ako koristite glasovne naredbe poput Microsoftove Cortane ili Apple Siri pomoćnice, onda će svi u vašem okruženju čuti što govorite, a to ponekad i nije zgodno (ako se nalazite u tramvaju, busu, kafiću, velikoj gužvi s puno ljudi gdje je glasna buka). Sve takve i mnoge druge situacije lako je izbjeći ako jednostavno koristite naredbe putem svojih misli. Jednostavno nešto zamislite i tehnologija će to napraviti bez da ste se morali „otkriti“ u javnosti.

Za sve to trebat će vam određeni trening kako biste naučili koristiti takav način rada,

ali s obzirom na to da se to već radi nekoliko desetljeća, onda je danas to lakše nego ikad prije.

Bitno je vrlo dobro kanalizirati sve moždane valove (delta, theta, alfa i beta) koje sučelje može interpretirati u radnje.

Nakon što će u skorašnjoj budućnosti Facebook započeti s tom pričom, možemo očekivati i slične poteze drugih velikih korporacija. Sasvim je sigurno da nam budućnost donosi još zanimljivije tehnologije nego što smo ikada mogli misliti, a misliti i upravljati njima doslovno ćemo i moći.

Facebook o nama zna puno više nego što mislimo. Danas je sve automatizirano, stoga tehnologije poput umjetne inteligencije (*Artificial Intelligence*) i strojnog učenja (*Machine Learning*) odrađuju kompletan posao za Facebook i prate sve vaše aktivnosti.

Upravo spomenutim tehnologijama Facebook vam servira kompletno iskustvo na vašem profilu. Popis nekih podataka kojima vas prate su one osnovne kao što su vaša adresa, lokacija, godine, jezik, obrazovanje, posao, u kakvoj ste vezi, kakav auto vozite, koji *browser* koristite, e-mail servis, brzina interneta, koje serije gledate i mnogo, mnogo drugih podataka.

SVE OVE STVARI IDU i puno detaljnije. Primjerice – koje točno obrazovanje imate, kakvu vrstu posla točno radite, koliko trošite novaca na kućne ljubimce i tako možemo unedogled. Te duboke analize Facebook zove *Deep Learning* odnosno duboko učenje kroz koje dobiva sve podatke o vama, a sve u svrhu poboljšanja korisničkog iskustva na Facebooku i najvažnije – prezentiranje sadržaja

odnosno reklama prema vašim preferencijama, odnosno prema svim vašim saznanjima koje Facebook prikupi o vama.

Facebook precizno zna u koje vrijeme čitate određene vrste vijesti ili u koje vrijeme gledate video sadržaje. Ako ste recimo gledali video recepte u večernjim satima, onda će Facebook sve to odmah naučiti o vama i drugi dan, u isto vrijeme, takve vrste sadržaja rangirat će više pri vrhu kako bi vam bile dostupnije. Takvim naučenim aktivnostima, Facebook zna i to da oko 21 sat volite gledati humoristični video, video recepte, odnosno ono što već gledate ili radite na Facebooku u to doba.

Isto vrijedi i za lajkanje – kakvu vrstu lajka dajete, odnosno na koje sadržaje i komentare, a prema tim analizama servira vam se i takav sadržaj. Ako negativno lajkate određene sadržaje, onda će vam se i smanjiti vrsta takvih sadržaja, kako bi vas manje uznemiravali. Jer Facebook želi da imate ugodno iskustvo, a ne loše, jer tim ugodnim iskustvom nastaviti ćete posjećivati i koristiti Facebook.

Primjer je vidljiv kod svega oko nas. Ako ste, recimo, roditelj i počnete li sve više pratiti i lajkati sadržaje o dječjim proizvodima, brizi o djeci, savjetima o djeci, onda budete sigurni da ćete svakim danom dobivati sve više takvih sadržaja na vašem profilu, bilo kroz reklame ili druge interesne sadržaje odnosno stranice koje pratite.

FACEBOOK VAS NE PRATI (analizira) samo unutar Facebooka. Računalna tehnologija je toliko razvijena da se vaše radnje i aktivnosti mogu pratiti i izvan Facebooka, što je danas, ustvari, sasvim standardna pojava. Poanta svih ovih tehnologija koje vas analiziraju nemaju drugi cilj osim sljedeća dva: prvi je što žele da uživate provodeći vrijeme na Facebooku, a drugi da kroz te sadržaje Facebook koristi reklamne kampanje koje su prilagođene vama, prema svim vašim aktivnostima i konkretnim sadržajima koje gledate i koji vas zanimaju.

Sve podatke koje Facebook o vama zna, svi smo sami odobrili registracijom na Facebooku, kao što to postoji i za sve druge online servise i mobilne aplikacije. Zato ne moramo se previše čuditi – ovakvo „nadgledanje Big Brothera” ne radi samo Facebook, to danas rade sve korporacije i velika većina svih drugih online servisa. Sve poznate mobilne aplikacije rade sve to isto, samo svaka na svoj način, ali svi oni danas koriste iste ili slične

Posebni odjel B8 u Facebooku bavi se digitalnim tehnologijama kao što su proširena i virtualna stvarnost za koju Mark Zuckerberg vjeruje da je budućnost društvenih mreža

tehnologije umjetne inteligencije i strojnog učenja.

U volumenu gomile i gomile sadržaja, ne moramo se bojati ničega jer na internetu je sve više podataka, toliko podataka da su mnogima od nas sve manje bitni detalji, tko što radi ili tko što objavljuje. Masovne informacije ili velike količine informacija kroz Big data tehnologiju treba znati kanalizirati, filtrirati, kako bi se nama korisnicima servirale samo one koje zapravo želimo. To je ono što Facebook i radi, kao i sve druge kompanije.

Stoga možemo reći da sve što se radi, radi se zapravo i zbog nas samih. Zar nije bolje da nam je traženi sadržaj serviran brže i uočljivije za razliku od sadržaja koji bismo morali tražiti i gubiti svoje vrijeme na to traženje i analizu sadržaja (svida li nam se ili ne). Umjesto toga imamo tehnologiju koja se nama prilagođava i olakšava nam taj dio života. 📺

NAOČALE (I LEĆE) S RAČUNALNOM SLIKOM

Samo je pitanje vremena kada će nam doći naočale proširene stvarnosti i projiciranih holograma, s kojima ćemo moći upravljati mislima i time pregledavati internet vijesti, čitati e-mail poruke, odgovarati na WhatsApp, Viber i druge aplikacije, a sve putem misli.

Nećete se morati brinuti da vam netko u autobusu preko ramena gleda u vaš mobitel i čita zajedno s vama vaš e-mail. Ovakve naočale u budućnosti će se smanjiti i izgledat će kao uobičajene naočale.

Živimo u tehnološkom dobu koje nam kontinuirano ne prestaje izdavati stalno neke nove inovacije pomoću koji se čovječanstvo razvija. Osim naočala s takvim prikazom, možemo očekivati i kontaktne leće koje su se zapravo već i razvile – leće koje donose računalnu sliku na vaše oči ili sliku ekrana s mobitela.

Porsche recommends Mobil and

www.porscheinterauto.hr

Heartbeatmaker.

Cayenne Diesel Platinum Edition

Ekskluzivna oprema:

Navigacija, BI Xenon svjetla, BOSE surround, Koža alcantara, 20" felge, zatamljena stražnja stakla, grijana sportska sjedala.

Ekskluzivno finaciranje:

Porsche Leasing na 3 rate bez kamata.

Ekskluzivno spreman:

Užitak - svaki dan.

PORSCHE

Porsche Centar Zagreb

Porsche Inter Auto d.o.o.
Velimira Škorpika 21-23
10090 Zagreb
Tel.: +385 1 3473802
Tel.: +385 1 3473814
Fax.: +385 1 3473809
info.porsche@porscheinterauto.hr

VIKI VUKIĆ

SNIMIO **DRAŽEN KOMAR**

ŠMINKA **NATALIJA KALUDJEROVIĆ**

Po mišljenju mnogih, jedna od najatraktivnijih crnogorskih manekenki, Viki Vukić, do sada je odradila mnoštvo revija i editorijala. Uz brojne naslovnice i reklame, u svojoj bogatoj karijeri odigrala je i znatan broj epizodnih uloga u filmovima i serijama, između ostalog i kod Emira Kusturice.

Voli starije i zrele muškarce, a rado je i često u društvu poznatih osoba – od biznismena do političara. Rođena Kotoranka i te kako je svjesna svog seksipila, voli ga pokazati u svakoj prilici, pa je zato rado skoknula do Dubrovnika na snimanje za Playboy. I evo je u punom sjaju pred vama...

SNIMLJENO U VILI MILANA VRANJEŠA U DUBROVNIKU.

TOM HIDDLESTON   SAMUEL L. JACKSON   JOHN GOODMAN   BRIE LARSON   JING TIAN   JOHN ORTIZ   SA TERRY NOTARY   JOHN C. REILLY

OD PRODUCENATA FILMA GODZILLA

KONG

OTOK LUBANJ

ŽIVIO KRALJ

9.3.2017.

POGLEDAJTE U 3D I IMAX 3D

LEGENDARY

#KONGSKULLISLAND

IMAX

— OSJETI RAZLIKU —

WWW.BLITZ-CINESTAR.HR
f / CineStarCinemasHrvatska

KRISTALNO ČISTA SLIKA.
LASERSKI PRECIZAN ZVUK.
PLATNO VELIČINE 333m².
NAJBOLJI OSJEĆAJ GLEDANJA FILMA...

Ekskluzivno!
Zavirite iza
kamere filma!

CineStar TV
PREMIERE 1

CineStar TV
PREMIERE 2

**Veliki filmovi
na malom ekranu!**
www.cinestartvchannels.hr

PLAYBOY INTERVJU

Neno Belan

Neposredno uoči zagrebačkog koncerta kojim je, krajem veljače, obilježio dvadeset godina nastupanja s Fiumensima, Neno Belan se u razgovoru s našim suradnikom Aleksandrom Tešićem prisjetio mnogih detalja iz svoje dosadašnje karijere

SNIMIO ROMEO IBRIŠEVIĆ

Neno Belan normalan je, miran i staložen lik koji se puno smije i koji sebe nimalo ne doživljava zvijezdom. Razgovor na terasi kvartovskog kafića na zagrebačkom Laništu, u susjedstvu jedne od četiri mu adrese, bio je gotovo kao susret sa starim prijateljem kojeg nisam vidio godinama, premda sam slavnog glazbenika tek tad upoznao. Naručio je zeleni čaj i nadahnuto odgovarao na moja pitanja punih sat vremena.

Razgovarali smo, dakako, najviše o glazbi, o Fiumensima, Đavolima i mjuziklima; pričali o njegovim gradovima Rijeci, Splitu i Zagrebu; o Braču i Mediteranu, o ljubavi...

Kada Playboy bude na kioscima, iza ovog velikog glazbenika bit će još jedan veliki

koncert, razgovarali smo samo nekoliko dana prije slavljeničkog nastupa u zagrebačkom Domu sportova.

PLAYBOY: Pred vama i Fiumensima je još jedan veliki koncert. Očekuje li vas možda koncert karijere s obzirom na to da njime obilježavate i lijepi jubilej?

BELAN: Svaki naš veliki zagrebački koncert je koncert karijere. Svake godine smo godinu dana stariji, sa godinu dana više staža iza sebe i sa godinu dana većom odgovornošću. Ovaj koncert nam je pogotovo bitan jer ove godine moj bend i ja slavimo dvadesetu godišnjicu zajedništva i važno je naglasiti da 20 godina trajemo u istoj postavi. Ekipa koja se 1997. godine prvi put zajedno popela na

stage penje se i sada u zagrebačkom Domu sportova. Nikakvih promjena nije bilo, što je ustvari velika rijetkost, jer i najjači bendovi mijenjaju gitariste, bubnjare i ostale članove postave, a mi se evo držimo kao mala familija. Iskreno se nadam da je ispred nas još barem 20 godina.

PLAYBOY: Više puta godišnje nastupate u klupskim prostorima. Kakva je za vas razlika između velikih koncerata kakve svirate jednom godišnje, i manjih, intimnijih, nastupa?

BELAN: U velikim dvoranama se uvijek očekuje da se dogodi spektakl. To mora biti režirano, sve se mora znati unaprijed, a u klupskim prostorima je sve stvar spontanosti. U klupskim prostorima je sve nekako ležernije, opuštenije, bliži je kontakt s publikom,

Uvijek navijam za klapu u izvornom obliku koja njeguje tradiciju i melodioznost dalmatinske etno glazbe, a to se estradizacijom klapa gubi

Odgovorno tvrdim da nisam čuo bolju produkciju zvuka ni na jednom festivalu od ove na Zagrebačkom festivalu

Ljubav je smisao života i pjevati o ljubavi je uzvišen čin, pogotovo ako to radiš na pravi i umjetnički način

dok u velikim dvoranama ljudi očekuje da se osim same svirke još nešto događa, tako da to spada u režijsku domenu.

PLAYBOY: Hoće li se i ove godine dogoditi spektakl?

BELAN: Apsolutno, kao i svake godine. Prošle godine smo slavili 30 godina mog profesionalnog rada pa smo koncert podijelili u tri dijela i u prvom dijelu svirali samo stvari s prve ploče u kostimima koji su asocirali na doba Đavola.

Ove godine naglasak je na tom prijateljsstvu nas četvorice, a koncert smo opet podijelili u tri dijela. Prvi dio nazvali smo Amadeus bar, drugi dio se zove Prva plovidba, a treći dio Jer je pjesma dio nas. U prvom dijelu ćemo pokušati odglumiti mali klub. Kad smo počeli zajedno svirati puno smo svirali po malim klubovima i bio je jedan koji se zvao tako – Amadeus bar u Korčuli, gdje smo svake godine svirali. Tamo smo uvijek radili dobre fešte i u čast tom dijelu našeg rasta ćemo napraviti taj prvi dio koji će biti *unplugged*. Sjedit ćemo na stolcima i svirati samo bazične akustične instrumente, na jednoj posebnoj maloj bini.

U drugom dijelu koncerta nazvanom Prva plovidba prijeći ćemo na veliku binu gdje se iza nas pali veliki ekran s određenim sadržajem i tu sviramo kako sviramo sada, elektrika, *full* produkcija i izvedba.

I onda ide treći dio Jer je pjesma dio nas, nazvan po jednoj našoj pjesmi koju smo objavili prije nekoliko godina. To će biti najduži dio i tu nam se na bini pridružuju gosti. Bit će dosta naših dragih prijatelja, instrumentalista koji su s nama surađivali svih ovih godina, pjevači Massimo Savić, Maja Posavec i vokalna skupina Akvarel iz Osijeka.

PLAYBOY: Rekli ste kako je rijetkost da bend 20 godina nastupa zajedno u istoj postavi. Čini se da se između vas i trojice riječkih glazbenika stvorila neka posebna kemija, premda dolazite iz različitih glazbenih miljea. Što vas to povezuje i drži zajedno sve ove godine?

BELAN: U svakom slučaju to je glazba, glazba koja nema granica među državama, a kamoli među gradovima u Hrvatskoj. Jednostavno, mi smo glazbenici sa širokim pogledom na glazbu i našli smo se. Niti njih trojica nisu isti, nema veze što su oni iz Rijeke. Svi smo različiti karakteri, jako smo različiti sva četvorica, ali neka kemija nas je spojila.

To je isto kao i brak. Zašto ti se neka žena sviđa? Jednostavno ti se sviđa, nešto se dogodi. Tako smo se i mi nekako našli i očito je da imamo neki zajednički nazivnik da

se zajedno osjećamo dobro glazbeno i zato trajemo, sviramo, družimo se i sada smo već jedna vrsta porodice.

To što ste spomenuli da su oni iz rockerskog miljea, to je možda i dobro jer je meni promijenilo zvuk na neku drugu foru, obogatilo ga, upotpunilo, učvrstilo. Mislim da je upravo to što smo iz različitih glazbenih miljea bila dobitna kombinacija.

PLAYBOY: Meni to sve skupa zvuči cjelovito, cjelovitije od pratećeg benda; koliko su Fiumensi utjecali na vas u glazbenom smislu i koliko u nastajanju pjesama ima suradnje i improvizacije? Ili je vaša prva i zadnja, a oni imaju samo odraditi ono što im kažete?

BELAN: Oni nisu moj prateći bend. Mi smo bend. Ja sam gitarist i pjevač u bendu. Mi deklarativno nastupamo kao Neno Belan i Fiumens jer naravno da sam ja prije imao svoju karijeru i da je to trebalo sačuvati, ali ime benda je Neno Belan i Fiumens.

U Zagrebu je posao, u Splitu je gušt, a u Rijeci je mir. Paše mi taj način života da mijenjam sredine

Ja sam autor pjesama i lider benda i ja sve skupa vučem naprijed i vodim, a oni me podržavaju i nadopunjuju svojim intervencijama. Sva trojica su odlični glazbenici i odlično pjevaju, tako da svakako da kada ja dođem s nekom idejom to se poslije u razradi donekle mijenja.

Naravno da je moja zadnja, netko mora biti režiser, pa onda između više varijanti ja biram koja ide dalje, ali oni predlažu, mijenjaju, sudjeluju u kreaciji.

PLAYBOY: U doba kada ste okupili Fiumense, već ste nekoliko godina živjeli u Rijeci. Što vas je iz Splita dovelo u Rijeku? Ljubav?

BELAN: Je, imao sam vezu s jednom Riječankom. S njom sam živio, nije trajalo predugo, tri godine, ali mi se dopao taj način života u Rijeci. Rijeka je specifičan grad za ove naše hrvatske prilike i ja sam jednostavno ostao tamo. Premda, nisam skroz tamo, dobrim dijelom i dalje živim u Zagrebu, a ljeti i u Dalmaciji, u Splitu i na Braču.

Imam četiri ravnopravne adrese. U Splitu mi je mama, a u Pučišćima na Braču odakle mi je mama rodom, imamo kuću pa sam svake godine cijelo ljeto tamo. Ljeti puno sviramo, pa putujem na svirke, ali se vraćam na Brač. Ljudi me možda percipiraju najviše

kroz Rijeku, ali ako pogledamo statistički ja u Rijeci godišnje boravim možda trećinu vremena, a dvije trećine na ovim ostalim lokacijama ili u raznim gradovima gdje sviramo.

PLAYBOY: Zadržimo se još malo u Rijeci. Što je to tamo specifično ili da vas pitam – što ste to sve našli na toj obali, kako ste to pretočili u stihove uspješnice „Rijeka snova“?

BELAN: Našao sam prije svega mir. To je ta ključna riječ. Zagreb je najzahvalniji za raditi posao, tu je sve, koncentracija medija i svega što se događa u glazbi, ali u Rijeci sam našao taj mir. To je vrlo kulturna i civilizirana sredina, nije prevelik grad, pašu mi gabariti, imam stan u samom centru tako da mi ni automobil ne treba, ne upalim ga po deset dana.

Sve što obavljam u gradu mi je u radijusu od 500 do 1000 metara i kao da živim u nekom malom mjestu, a opet je grad, s

veoma urbanim načinom života. Rijeka je na moru, a ja sam ipak čovjek sa mora i ta me komponenta privukla. Kada to sve zbrojimo, ostavilo je traga na mene da sam se vezao uz nju.

PLAYBOY: Neću vas pitati ono nezahvalno pitanje gdje vam je ljepše i ugodnije živjeti, ali pokušajte mi objasniti po čemu se iz vaše osobne perspektive najviše razlikuju Split i Rijeka?

BELAN: Svaki grad ima svoje specifičnosti, i prednosti i mane. Ja obožavam Split i živim dijelom i tamo. Split je drugačiji od Rijeke, temperamentniji, pravi mediteranski grad, ima više kamene arhitekture i mediteranskog načina života, vike, buke, galame, dolje su svi dosta temperamentni; ima i bolju klimu, malo je topliji. Uostalom, to je moj grad, tu sam odrastao i ni slučajno mi ne pada na pamet da se odričem Splita.

Rijeka je mirnija, pravi europski grad, a opet na neki način mediteranski i srednjoeuropski, negdje na pola puta između Splita i Zagreba. Ta mješavina mi je dosta zgodna. Ne favoriziram niti jedan grad. Meni je i u Zagrebu izvrsno. Ovdje imam dosta prijatelja i dobro se osjećam, imam gdje izaći i družiti se ali i napraviti posla.

To su tri načina života u tri grada. U Zagrebu je posao, u Splitu je gušt, a u Rijeci je mir. Paše mi taj način života da mijenjam sredine.

PLAYBOY: U Splitu ste počeli karijeru; Đavoli nisu bili vaš prvi bend – počeli ste s Marinkom Biškićem, danas poznatim vlasnikom firme Nadalina koja proizvodi začine i čokolade.

BELAN: Moj prvi bend zvao se Narodno blago i krajem srednje škole svirali smo r'n'b iz šezdesetih godina po uzoru na rane Stonese, a onda se pojavio moj prijatelj Marinko Biškić koji je bio punker, prvi punker u Splitu i nije imao bend, pa nas je pitao bismo li mi njega pratili.

Budući da nam je bio prijatelj koji je svirao neku blažu varijantu punka, neki crtić-punk, najbliže onome što su radili Ramonesi, što je ustvati pop sa žestokom, distorziranom gitarom, rekli smo mu – O.K. Imali smo repertoar s njim s tim punkom, a i svoj repertoar.

Stekli smo čak i neku lokalnu popularnost. Ljudi su ga voljeli, bio je atraktivan, svašta je radio po bini, posipao se brašnom, to je bilo takvo doba...

I onda je sve stalo jer smo išli na odsluženje vojnog roka. Ja sam bio u Sarajevu godinu dana, a kad sam se vratio Marinko je već bio odustao. Mi smo tada svirali kao Narodno blago neki alter pop i nije nas baš išlo, pa sam se malo razočarao, čak i prodao gitaru, zadržao sam akustičnu da imam za svoje potrebe i studirao. Upisao sam elektroniku i nisam se više uopće planirao baviti glazbom u životu. Samo sam ljeti svirao mandolinu na Braču u nekakvom triju. Svirali smo izvorne dalmatinske pjesme i to mi je bilo za džeparac. I onda se poslije nekoliko godina opet pojavio Marinko Biškić...

PLAYBOY: I onda su nastali Marinko i galebovi asfalta kao preteča Đavola?

BELAN: Marinko je došao s idejom da skidamo stvari iz šezdesetih godina. Domaći pjevači koji su djelovali početkom šezdesetih, s obzirom na to da tada nije bilo licenciranih izdanja, kada bi se u svijetu pojavio neki veliki hit oni bi to prepjevali na domaći jezik i snimili u onoj tadašnjoj primitivnoj produkciji. To je nama zvučalo užasno simpatično, pa smo kopali i izvlačili stare singlove iz kolekcija naših roditelja i nalazili pjesme koje su nam se dopadale.

Marinko je predložio da napravimo bend koji će poskidati te stvari i napraviti takav repertoar. Ja sam svirao gitaru, Marinko je opet pjevao, imali smo još nekoliko članova u bendu i zvali smo se Marinko i galebovi asfalta.

Vjerujem da će u nekom određenom razdoblju, za godinu, dvije ili pet, CD-ovi izumrijeti, kao što su svojevremeno izumrle ploče i kazete

Ta epizoda je trajala kratko, možda smo vježbali dva-tri mjeseca, nismo čak niti jednom nastupili i Marinko je tada dobio posao u Zagrebu, morao je otići trbuhom za kruhom. Ja sam rekao – dobro, idemo mi dalje, nastavljamo s vježbanjem, Marinka nema, ja ću privremeno pjevati dok ne nađemo pjevača. I tako ja privremeno pjevam već 32 godine...

Uglavnom, nismo našli pjevača, ali smo u međuvremenu evoluirali i postali grupa Đavoli. Razlika između te prvobitne ideje iz koje su nastali Đavoli i Đavola, bila je u tome što sam pokušao raditi autorske pjesme, ali

koje će biti u tom maniru kao da su nastale šezdesetih godina.

U međuvremenu smo dobili jednog nevidljivog člana benda, našeg menadžera Roberta Čaletu Čarlija koji se uhvatio pisanja tekstova, ja glazbe i tako je nastao naš prvi repertoar. I onda se to, kao što Obala pjeva, nosilo Škarici, praznih se ruku vraćalo jedno godinu dana, da bi onda Škarica na kraju osjetio potencijal. Dao nam je prvo probni singl koji smo izdali samo za radio postaje – Kucaj opet ali nećeš uč – to je bila obrada pjesme Little Richarda.

Kad se to zavrtjelo i kad smo došli na televiziju prvi put te pobijedili na nekakvom natjecanju demo bendova, Škarica nam je dao zeleno svjetlo za snimanje prve ploče. Došli smo u Zagreb i u studiju Jadran filma snimili Ljubav i modu i – vinuli se u visine. Sve se to naglo događalo i u roku od samo dva-tri mjeseca već smo svirali na području čitave bivše Jugoslavije.

PLAYBOY: To što su Đavoli svirali u stilu ranih šezdesetih, bilo je drugačije od svega što se u Jugoslaviji sviralo novovalnih osamdesetih. Kako su vas prihvatili u Splitu dok niste postali zvijezde?

BELAN: Napravili smo klub u stilu pedesetih, znate one raznobojne žarulje iz starih talijanskih filmova, plesnjak, havajske košulje... Zvali smo to Čarlijev klub, to je smislio taj naš menadžer Čarli. Prve večeri nije bilo nikoga, pa je onda došlo desetak ljudi; da bi iz dana u dan bilo sve više i više publike. Do kraja ljeta svaku večer bilo je krcato – plesnjak, totalni raspašoj, ljudima se to jako dopalo.

PLAYBOY: Je li to bila glazba koju ste tada slušali ili je sve to, na neki način, ispalo iz neke fore? Koji su vam uopće glazbeni uzori obilježili odrastanje?

BELAN: Pa ispalo je iz fore, ali uvijek je iz fore. Jednostavno ti se nešto sviđa, nešto otkriješ. Ta glazba šezdesetih nama je bila otkriće. Prije toga sam slušao svašta. Ja sam odrastao kao svi tinejdžeri sedamdesetih godina uz neke *sweet metal* bendove, kasnije sam otkrio hard rock i slušao Deep Purple i Led Zeppelin, pa sam otkrio Beatlese i u njih se zaljubio. I danas ih smatram uzorima broj jedan.

Onda su došle i te osamdesete; s Biškićem smo se malo dotakli punk voda, ali više me zanimao novi val, grupe kao što su Police, Clash. Sve sam ja to slušao, tijekom godina sam mijenjao glazbene ukuse, zanimalo me što se novo događa, a to traje i dandanas.

I onda se dogodio povratak u rane šezdesete, pionirstvo rock'n'rolla na ovim područjima, u doba Karla Metikoša i ostalih. To

nam se dopalo i tu sam se ja našao kao autor. Šezdesete mi pašu, pašu mom načinu pjevanja, ta melodioznost, to višeglasje, ta harmonizacija. Krenuo sam u tom smjeru i razvio neki svoj specifičan glazbeni stil

PLAYBOY: Na prvom albumu Đavola bilo je i koketiranja s klapskom pjesmom, a klapski izričaj koristili ste više puta i kasnije u svom stvaralaštvu. Što vam znači klapska pjesma?

BELAN: Ja sam Dalmatinac, a i spomenuo sam već da sam svirao mandolinu u triju koji je izvodio izvorne klapske pjesme. To sam volio. Napravio sam ja sa dvadesetak godina i Bračku baladu koju sam tek dvadeset godina kasnije snimio. Ta glazba mi je u uhu, s njom sam odrastao. Kako sam bio u popu i rock'n'rollu, već tada sam imao ideju kako bih to spojio.

Na prvoj ploči je to bio ne baš tako uspješan pokušaj. Pjesma se zove Bila krila galeba, gdje smo imali *back* vokale koji su pjevali na način na koji pjevaju klape. Tek kasnije sam to razvio, kad sam saznao kao glazbenik. Prvo sam s tom Bračkom baladom došao na Etno festival, mislim 1997., ali pravi spoj sam uspio napraviti tek na šibenskom Festivalu dalmatinske šansone 2003. godine kad sam objavio pjesmu Srce od leda sa svojim prijateljima, klapom More iz Šibenika.

Tu je nastao taj jedan čudesan spoj između klape i tog mog popa koji je izvrsno funkcionirao, pa sam napravio cijelu seriju takvih pjesama – Divojka sa juga, Galeb, Kad plima se diže i tako dalje.

PLAYBOY: Kako gledate na današnje hibride klapa i *boy bandova* koji u višeglasju izvode šarolik repertoar? Je li to pomoglo ili odmoglo klapskoj pjesmi?

BELAN: Čini mi se da je odmoglo. Možda ne u komercijalnom smislu, jer sada ima komercijalnih klapa i neke od 800 registriranih klapa su prave zvijezde, ali s druge strane, odmakli su se od te autohtonosti, izvornosti, onoga što bi klape trebale biti. Postali su, dobro ste rekli, doslovno *boy bendovi* koji pjevaju pop glazbu, a ne više klapsku. Od klape je ostalo jedino višeglasje, ali način pjevanja više nije klapski, način aranžiranja više nije klapski. Ja sam čak čuo klapu kako pjeva EKV i ne znam koji je smisao svega toga.

Uvijek navijam za klapu u izvornom obliku koja njeguje tradiciju i melodioznost dalmatinske etno glazbe, a to se estradizacijom klapa gubi.

PLAYBOY: Spominjući glazbene utjecaje niste se dotaknuli talijanske kancone i Mediterana od kojeg ne možete pobjeći. Što za vas znači Mediteran i na koji je način utjecao na vas?

BELAN: Mediteran je u meni, to sam ja. Odrastao sam uz zvukove valova mora, uz miris mora, uz njihanje palmi, uz zvukove izvornih klapa, pa i uz doajene naše zabavne glazbe gdje je Split bio jedan od najvećih centara u bivšoj državi, kao što su Oliver Dragojević, pokojni Zdenko Runjić i svi ostali iza njega. To je sve utjecalo na moj razvoj.

Volim Mediteran i sve što se tiče Mediterana – od klime, hrane, običaja i ne mogu bježati od sebe, ne mogu biti ono što nisam. Niti želim biti niti trebam, a mislim i da se to ljudima sviđa. Mediteran je vrlo melodiozan,

topao, pa i ta Italija koja nam je preko puta, to je također mediteranska glazba, je puno utjecala na mene. Moji roditelji su voljeli slušati San Remo, ja sam sve to u djetinjstvu upijao, imam i danas u glavi sve te pjesme doajena talijanske kancone.

Sve se to miješa u meni i ja to volim, to sam ja. Sve je to prirodno i spontano, tako sam odgojen, tako sam odrastao, genetski sam taj i prirodno je da je moja glazba takva. **PLAYBOY:** Manje je poznato da su Đavoli i dobili ime po jednoj talijanskoj kanconi...

BELAN: Jesu. Nije nikakva sotonizam u pitanju... To je jedna ljubavna pjesma Rocca

Granatae, to je onaj koji je pjevao Marina, Marina; on je imao pjesmu koja se zvala Đavoli. Kod nas je prepjevana kao Đavoli, pjevao ju je svojevremeno Đorđe Marjano-vić. To je ljubavna pjesma o nekoj vrazjoj curi u kojoj su svi đavoli...

Mi smo željeli bombastično ime jer su svi bendovi šezdesetih obično imali jednu riječ u imenu koja je zvučala bombastično i netko je lupio na probi Đavoli i tako je ostalo to ime.

Ima i zgodnih anegdota. Kad smo, recimo, došli na festival u Subotici bili smo još nepoznati. Bilo je puno ljudi u publici, mi smo imali imidž crnih odijela u stilu šezdesetih, ali kako je taj dan bilo vruće, skinuli smo sakoe i ostali u crnim košuljama i hlačama, izgledali smo kao Mussolinijeva garda.

Basist je još imao crnu šminku i crne nokte, a kada je spiker najavio grupu Đavoli, u publici je nastao muk. Svi su se valjda pitali što će sada biti, mislili su da ovima Black Sabbath nije do koljena... A mi na bini ono – jen dva tri „Kad se ljubav tebi javi osmijehom...” i svi plešu!

Svima je ubrzo bilo jasno o čemu se radi i tom pozitivnom energijom koju smo uvijek slali sa bine, tim ljubavnim i veselim pjesmama u stilu šezdesetih, smo ih rasplesali.

Ali dobro sam zapamtio onaj tajac koji je nastao kad smo se svi onako ozbiljni u crnim košuljama popeli na binu...

PLAYBOY: Vratimo se u današnje vrijeme: krajem prošle godine izašao je prvi studijski album nakon malo duže diskografske pauze. Zašto je trebalo četiri godine između dva albuma?

BELAN: Ustvari, to i nije novi album. Novi album nisam objavio 15 godina. Evo o čemu se tu radi: zadnji novi album u klasičnom smislu je bio „Luna & Stelle” 2002. godine, a onda sam skužio da je razvojem interneta došlo do promjene u načinu konzumiranja glazbe i da su veliku ulogu počeli igrati servisi kao što su YouTube i da nova generacija traži pjesmu po pjesmu, da ih ne zanima nikakav konceptualni album. Baš kao i u doba Elvis Preslija kada su bili singlovi.

I tada sam počeo raditi singlove, to je moja strategija rada. Svake godine izbacim jedan, dva ili tri singla, na njima predano radim, da budu na razini kvalitete za koju smatram da trebaju biti; objavim ih, radim marketing i kada se nakon određenih godina skupi dovoljan broj singlova koje sam već objavio onda ih iskompiliram na jednom izdanju i to je ustvari kolekcija singlova.

Na novom izdanju „Sanjaj”, tako su singlovi koje sam objavio u prethodne tri-četiri godine, a tako je bilo i na izdanju „Oceani

Ja sam čovjek iz ulice i kada nisam pod svjetlima reflektora moj život je totalno uobičajen. Pokušavam biti normalan, miran i staložen

ljubavi” iz 2012. godine i „Rijeka snova” 2007.

Ljudima se dopada taj koncept jer dobiju desetak pjesama koje su im poznate. Imam već veliki repertoar, oko 200 snimljenih autorskih pjesama, za koncert mi ih treba tridesetak i ne treba mi stalno nova ploča.

PLAYBOY: Jesu li albumi kao cjeline u vremenu YouTubea, čak i na tržištima većim od našeg, izgubili smisao i postali medij koji konzumiraju samo kolekcionari i najveći fanovi?

BELAN: Dobrim dijelom jesu i mislim da su čak i fizički ugroženi. Vjerujem da će u

nekom određenom razdoblju, za godinu, dvije ili pet, CD-ovi izumrijeti, kao što su svojevremeno izumrle ploče i kazete.

Internet će ojačati i ljudi će kupovati pjesme na internetu, a i danas imamo servise kao što su Deezer i iTunes koji služe za *download* i to je praktičnije. Ni ja u automobilu starom godinu dana više nemam CD player; imam i laptop koji je star dvije godine, ni u njemu više nema CD playera.

PLAYBOY: Na novoj kolekciji je i Ulicama grada s Ljetnim kinom koja je 2013. osvojila Porina za pjesmu godine, kao i Tvoj glas,

duet s Majom Posavec koji je Porina dobio lani za najbolju vokalnu suradnju. Kako su ove godine prošle nominacije, jeste li nominirani?

BELAN: Imam dvije nominacije. Jednu u povijesno-tematskoj kategoriji. Radi se o *live* albumu Đavola koji je izdan prije tri mjeseca. Dok smo bili aktivni bend izdali smo tri studijska albuma i jednu kompilaciju. Uspjeli smo se raspasti, a da nismo izdali *live* album. Svih ovih godina to mi je uvijek bilo žao i na sreću sam, prije nekoliko godina, pri RTV Novi Sad otkrio snimku koncerta Đavola, snimak dobre tehničke kvalitete. Pa sam ih molio da mi ustupe te snimke jer mi se odmah upalila žaruljica da posthumno, 27 godina nakon, izdam *live* album Đavola.

Pristali su i ja sam odmah otrčao u Croatia Records koja je izdala sve albume Đavola, odnosno tadašnji Jugoton, i oni su se oduševili. Imao sam i hrpu crno-bijelih fotki upravo s tog koncerta, pa smo od njih složili omot.

Užasno mi je drago što smo to izdali jer jer to dokument jednog vremena. Tu se lijepo čuje kako smo svirali, kako smo funkcionirali na bini, kako je publika reagirala na

nas... I sad je to izdanje dobilo nominaciju u povijesno-tematskoj kategoriji što mi zadovoljstvo čini još većim.

Uz tu nominaciju dobio sam i drugu, za najbolji pop album, to je ovaj „Sanja” koji smo maloprije spomenuli.

PLAYBOY: Na tom albumu je i Jer je pjesma dio nas sa Zagrebačkog festivala 2015. godine. Prošle godine imenovani ste za umjetničkog ravnatelja tog festivala u čijem ste timu posljednjih nekoliko godina. Festival s višedestljetnom tradicijom počeo je njegovati drugačiji, moderniji pristup, na njemu nastupaju i rockeri. Hoćete li s Festivalom nastaviti u tom smjeru?

BELAN: Apsolutno. Zagrebački festival je pod kapom Hrvatskog društva skladatelja i fokus festivala je na glazbenom radu. To je prije svega festival autora. Nama nije u interesu da dođe dvadeset najpoznatijih pjevača i da imaju loše pjesme, već nam je u interesu da imamo dvadeset dobrih pjesama i tko god ih pjevao dobro je došao, manje nam je bitno je li to poznati ili manje poznati pjevač, čak i debitant.

Mi smo festival autora sa velikim A. S tom premisom smo ustvari krenuli. Bili smo

svjesni da je Zagrebfest brend koji postoji od 1953. godine. Na tom prvom festivalu pobijedio je pokojni Ivo Robić s pjesmom Ta tvoja ruka mala, a pjesmu je skladao pokojni maestro Kuntarić koji je tada bio u vojsci. Možda čitatelji ne znaju da je to bio drugi festival u Europi. Prvi je nastao San Remo 1951., a Eurosong, primjerice, tek 1956.

Taj zagrebački festival izrastao je u veliki. Njegove zlatne godine bile su šezdesete i sedamdesete, a onda je krenulo nizbrdo i zadnjih desetak ili dvadeset godina nije više imao nikakvu ulogu. Mi smo skužili da se da iskoristiti to ime, taj brend, ali da nije dobro da mu pokušavamo vratiti stari sjaj. To je nemoguće, drugačije su okolnosti, glazba se drugačije konzumira, druga glazba se sluša, stoga smo odlučili da mu pokušamo dati novi sjaj u skladu s ovim trenutkom. Ovo je 21. stoljeće i mi smo se odlučili za koncept da Zagrebački festival bude poligon za promociju nove kvalitetne, moderne urbane pop glazbe i kulture ma što god to sada značilo. Idemo u širinu, bez obzira na podžanrove, lijevo i desno. Ne želimo ništa drugo nego to. Postoje i drugi festivali kao što su splitski, šibenski na kojem i sam nastupam, koji

ON | OPTIMUM NUTRITION

POLLEO sport
BITI FIT LAVOVSKI JE POSAO

-25%

OPTIMUM NUTRITION
PRO COMPLEX

Mješavina proteina iz 4 različita izvora, bogata širokim spektrom aminokiselina. Služi kao podrška mišićnom rastu. Idealno za one koji zahtijevaju više!

njeguju neke druge segmente u glazbenom kolaču...

U svakom slučaju, čini mi se da nam dobro ide, rastemo iz godine u godinu, vidi se i po broju prijava. Od 60 prijava prve godine, narasli smo već na 270 ove godine. Bio je veliki posao sve to preslušati i odabrati 22 skladbe koje će biti izvedene, ali mislim da radimo dobar posao.

Te pjesme se vrte po radio postajama, tu su i sponzori, uz pomoć HRT-a smo napravili i odličan televizijski show, produkcija je na visokoj razini, ne bi se posramili nigdje u Europi. Odgovorno tvrdim da nisam čuo bolju produkciju zvuka ni na jednom festivalu od ove na Zagrebfestu, a posebno mi je drago što smo pomogli da se etabliraju neki novi izvođači.

PLAYBOY: Nastupali ste i pobjeđivali na Festivalu dalmatinske šansone. Mnogi glazbenici ističu posebnu atmosferu tog festivala. Što je to zbog čega se uvijek iznova vraćate šibenskom festivalu?

BELAN: Da, posebna je atmosfera. Taj festival nije pretenciozan i ne može bilo tko doći na šibenski festival. Kao što smo se mi na Zagrebfestu isprofilirali za modernu pop produkciju, oni imaju taj neki šansonijersko-mediteranski pristup gdje se ja nalazim sa svojom glazbom, pa mi odgovora ta atmosfera, kao i atmosfera malog mjesta, intime i topline koju tamo doživljavam, tako da sam rado gost. I praktično od pjesme Srce od leda 2003. godine, u Šibeniku sam bio gotovo svake godine s novim singlom i preko Festivala dalmatinske šansone sam promovirao sve najuspješnije singlove zadnjih petnaestak godina. Festival, ako je kvalitetno napravljen, može itekako biti pogodno mjesto za promociju nove i dobre glazbe.

PLAYBOY: Uz Šibenik vas veže i Međunarodni dječji festival i dječji mjuzikli Matilda, Buratino i Čarobnjak iz Oza za koje ste napisali glazbu. Otkud Neno Belan u dječjim mjuziklima?

BELAN: Priča počinje 2010. kada me je nazvala redateljica Nina Kleflin koja je imala ideju da te godine radi dječji mjuzikl Buratino za Međunarodni dječji festival i da joj ja napišem glazbu. Ostao sam malo u čudu, bilo mi je to iznenađenje. Rekao sam joj da nisam siguran da ću to znati jer nisam to nikad prije radio, ali ona je odgovorila da je sigurna da ja to mogu.

Uveli su me u tajne zanata, jer ipak kazalište ima neke svoje specifičnosti u odnosu na scenu kojom se bavim i napravili smo to. Izvrstan je bio mjuzikl, dobro je ispala i glazba, čak sam i sebi izvukao singl. Oceani ljubavi su iz tog mjuzikla.

Zanima me filmska glazba, no za sada nisam imao ponuda. Imao sam nedavno jedan razgovor, sada čekam odgovor...

Poslije je bilo sve lakše. Kad su me nakon nekoliko godina zvali da radim Matildu već je išlo kao po loju, već sam bio iskusni skladatelj mjuzikala, a prošle godine smo napravili i treći, Čarobnjak iz Oza. S Matildom smo nedavno došli u Zagreb, u HNK. To im se jako dopalo i sad su nas uvrstili u redovni repertoar i evo cijelu ovu godinu ćemo igrati.

Ja sa svojim bendom Fiumens sviram u sva tri mjuzikla uživo. Zanimljivo mi je raditi u kazalištu jer mi daje neku novi slobodu izraza. Tu mogu više eksperimentirati nego u svojoj osnovnoj karijeri gdje me ljudi ipak

očekuju u nekom okviru po kojem sam prepoznatljiv, a u kazalištu se mogu malo razmahati.

PLAYBOY: Napisali ste i glazbu za televizijsku seriju Horvatovi, a rekli ste jednom kako vam izazov i želju predstavlja filmska glazba. Je li bilo ponuda?

BELAN: Zanima me filmska glazba, no za sada nisam imao ponuda. Imao sam nedavno jedan razgovor, sada čekam odgovor... Mislim da i tu mogu biti jako dobar. Čekam ponudu koja će se realizirati. To me jako zanima i mislim da bih se mogao tu umjetnički dati.

PLAYBOY: Plivali ste i ugostiteljskim vodama. Prije desetak godina otvorili ste noćni klub Retro u Crikvenici. Što je s tim bilo, koliko je trajala ugostiteljska epizoda?

BELAN: Prijatelj i ja smo imali noćni klub u Crikvenici, trajalo je to godinu i pol dana, a onda sam skužio da mi je to prenaporno, da ne mogu kvalitetno raditi posao kojim se bavim i biti svaku noć u klubu. Izvukao sam se iz toga. Nije mi žao što sam probao, jer u životu čovjek treba svašta probati, svako iskustvo je dobro došlo. Tu mi se se jedna poslovice pokazala istinitom, ona da je teško jednom guzicom sjediti na dvije stolice...

PLAYBOY: Jeste li kad razmišljali o tomu što biste radili da niste uspjeli kao glazbenik?

BELAN: Onda bih bio inženjer elektronike. To sam studirao na FESB-u u Splitu i elektronika je i danas moja ljubav. Završio sam i srednju školu za radio-televizijskog mehaničara. Došao sam do zadnje godine faksa i onda sam potpisao ugovor sa Škaricom za prvu ploču Đavola i više se nikad nisam vratio. Moja mama je tada bila u općem užasu, govorila mi je da nisam normalan, da kako mogu na zadnjoj godini odustati, a sada, trideset godina poslije, joj je drago.

PLAYBOY: Možete li od glazbe lagodno živjeti?

BELAN: Prije svega sam bogat duhom zato što sam posvetio život nečem što volim. Vrlo je bitno da čovjek u životu radi ono što voli jer ako ti prođe život radeći ono što ne voliš, a nažalost kod mnogih ljudi to tako biva, to nije nikako dobro.

Ja imam tu sreću, a uostalom izbio sam se, riskirao sam, napustio sam fakultet, da radim ono što volim i mogu živjeti od toga. Živim dobro, za hrvatske prilike odlično. Imam prihode od koncerata i od autorskih prava.

PLAYBOY: Ljubavni stihovi prevladavaju vašom lirikom. Jeste li doista toliki romantik ili se ljubav najbolje prodaje?

BELAN: Ljubav je univerzalna tema i po meni samo pjesme o ljubavi mogu biti vječne, a sve drugo, ove dnevno-političke varijante, to može biti interesantno u tom momentu, ali za deset godina ta pjesma više nikome ne znači jer su se u međuvremenu političke prilike promijenile.

Ljubav je smisao života i pjevati o ljubavi je uzvišen čin, pogotovo ako to radiš na pravi i umjetnički način.

PLAYBOY: Postoji li u ovom trenutku žena koja vam je osvojila srce?

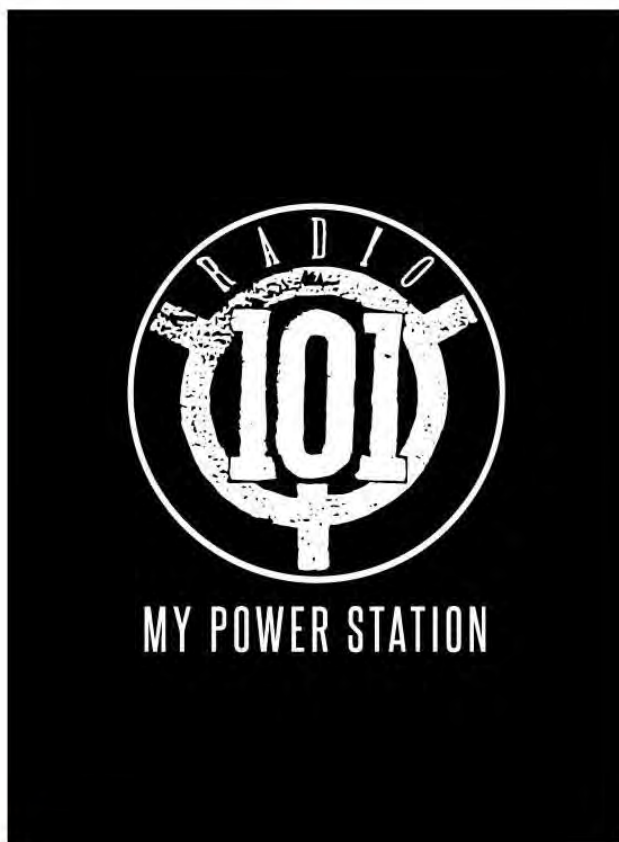
BELAN: Ne mogu odgovoriti na to pitanje. Privatni život brižljivo čuvam jer sam mišljenja da trebam ostaviti jedan dio prostora, svog privatnog svemira koji imam, samo za sebe i određene osobe koje su mi bliske.

PLAYBOY: Čime se najviše volite baviti u svoje slobodno vrijeme, onda kad ne svirate?

BELAN: Ma kao i svi ljudi. Imam puno prijatelja, volim se s njima družiti, volim izaći van, pojesti, popiti, otići u kino, volim voziti bicikl, koji put i nešto skuhati, volim se izležavati na kauču i mijenjati tv programe ili surfati po internetu. Ja sam u dubini duše jedan sasvim normalan, prosječan čovjek, sa svim željama i prohtjevima kao i svi drugi.

PLAYBOY: Očito se ne doživljate zvijezdom...

BELAN: Taj izraz uopće ne volim. Mislim da sam javna osoba prije svega jer me svi znaju, preko mog rada i preko medija, ali nisam zvijezda. Ja sam čovjek iz ulice i kada nisam pod svjetlima reflektora moj život je totalno uobičajen. Pokušavam biti normalan, miran i staložen.

Nova kasta šminkerskih motocikala

Ručni sat?
– Imam!
– Cool. Visoke cipele?
– Imam!
– Brada od tri dana?
– Imam! Imam sve što
trebam imati.

– Motor koji ne izgleda kao da ga je konstruirao Liberace?

– E, to nemam...

Motocikli su oživjeli! Nakon mračnog perioda u kojem ih nitko nije želio osim najžešćih ljubitelja, tijekom prošlog su desetljeća doživjeli renesansu. Postali su, zahvaljujući malenim radionicama koje su pravljale stare motocikle umornih motora i još umornijeg stila, modne ikone. Postali su obavezan dodatak svakom pravom frajeru i to, zahvaljujući filozofiji skidanja i rezanja nepotrebnih dijelova, dodatak koji izgleda minimalistički i poprilično cool. Ali, problem je s renesansom što poslije nje uvijek dolazi barok.

Nakon desetak godina ubiranja zadivljanih pogleda ljudi koji vole motocikle i ljudi koji vole lijepe stvari, *cafe raceri*, stil cestovnih motocikala koji izgledom podsjećaju na trkaće motocikle iz pedesetih i šezdesetih, zagazili su u svoj barok. Kao da su izgubili inspiraciju, kao da više nisu znali koji

motocikl ogoliti, spustiti, skratiti i kako to uopće napraviti, majstori su iz svojih malenih radionica počeli raditi ono nezamislivo – počeli su dodavati dijelove.

Bitno je biti drugačiji, pa zašto onda ne dodati svom motociklu neki sjajno polirani dio po kojem će se njihovo djelo isticati u moru drugih. Nije trebalo dugo da se minimalistički *cafe racer* motocikli pretvore u bezidejne kopije versajske dvorane zrcala postavljene na dva kotača. Srećom, dogodilo se i nešto pozitivno u tom brisanju granica između klasičnog stila i onoga što se razvilo nakon.

Cafe raceri, kopije trkaćih cestovnih motocikala šezdesetih godina, *street trackeri*, kopije trkaćih motocikala zemljanih ovala i *scrambleri*, kopije nekadašnjih terenskih motocikala – svi su se ti stilovi stopili u jedan kojega je, srećom, podržala i velika industrija. U posljednjih je nekoliko godina svaki veliki proizvođač, koji ima planove ostati proizvođač u budućnosti, proizveo barem jedan model iz te nove kaste šminkerskih motocikala.

Cafe raceri su neudobni motocikli. Iako izgledaju odlično, niske ručke upravljača pretvaraju ih u prelijepe sprave za mučenje. Najudobniji stil motocikla, u kombinaciji s pritajenom agresivnošću, nudi *street tracker*.

Triumph je svojim modelom **Boneville** (lijevo) pokrenuo trend, Moto Guzzi je želeći stijediti ih reinkarnirao svoj **V7** (dolje)

Cafe raceri, street trackeri, scrambleri
– svi su se ti stilovi stopili u jedan kojega je, srećom, podržala i velika industrija. U posljednjih je nekoliko godina svaki veliki proizvođač, proizveo barem jedan model iz te nove kaste šminkerskih motocikala

Njegove povišene ručke upravljača nude udobnost, položaj sjedenja nagnut prema naprijed agresivnost, a snažni motori suvremenih motocikala, naravno, snagu. Upravo je to smjer kojeg su odabrali industrijski proizvođači pri otkidanju svojih komada tržišnog kolača.

Prvi je na scenu stupio **Triumph** svojim **Bonnevilleom**, modelom kojeg proizvode već gotovo šezdeset godina. Naravno, današnji je Bonneville suvremeni motocikl u svakom pogledu, ali s izgledom koji svoj starinski stil vuče upravo iz svog starinskog, šezdeset godina nepromijenjenog izgleda. Visoki upravljač i slavna trkača *flat track* povijest samo su čučali u kutu i čekali da ih netko primijeti. Po tko zna koji put ponovno predstavljen, Bonneville je danas hit.

Jednako je tako **Moto Guzzi** reinkarnirao svoj **V7** model, sad već u trećoj generaciji, također motocikl duge povijesti i trkačeg naslijeđa. Suvremeni motor, gume i ostatak opreme vratili su ga na ulice gradova. Točno tako – gradova. Unatoč prisjećanju na veliku sportsku povijest, unatoč izgledu koji je misli kupaca skretao u smjeru divlje prirode i avanture, ti su motocikli namijenjeni isključivo gradu. Bitno je, uostalom, mušterijama prodati priču.

Tu priču o slobodi i avanturi u velikom su stilu počeli prodavati i BMW svojim **nineT** (dolje) modelom, kao i Ducati legendarnim **Scramblerom** (gore)

